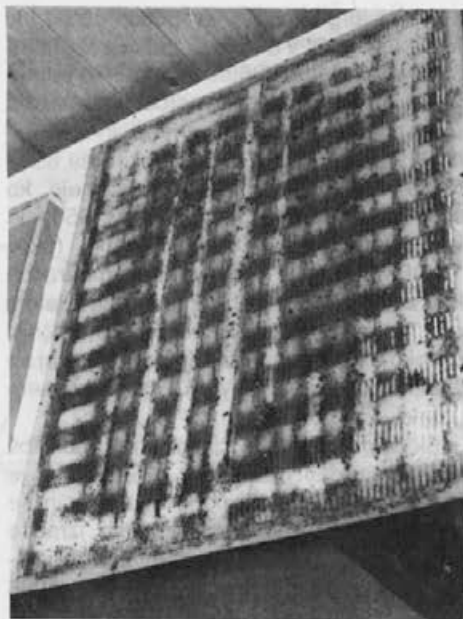

Da bi izboljšal prodajo svojih čebeljih pridelkov, pisno vabi različne šole iz vse pokrajine na obisk njegovega čebelarstva. Čeprav šolarji sicer niso dobri kupci, jih pozneje veliko pride na ogled s starši, ti pa so nato odlični kupci. Povezan je tudi s turističnimi agencijami, čebelarskimi organizacijami, društvi upokojencev in drugimi. Sklepamo torej, da je bila naložba v muzej, razstavo čebelarske opreme in velik stekleni apiakvarij, v katerem se spreletavajo čebele, pametna, še zlasti zato, ker je v istem prostoru kakor trgovina. Tudi mi smo kupili nekaj njegovih izdelkov, saj so za nas novi in zanimivi. Večina večjih čebelarjev namreč doma iz medu izdeluje različne izdelke, na primer medico, bonbone z medom, milo z medom, različne mešanice s cvetnim prahom in matičnim mlečkom, na voljo pa imajo tudi čist matični mleček, propolis itd.

Gospod Deshors čebelari s petsto nakladnimi panji z nizkimi nakladami (17 cm) in uporablja radialno točilo. Na paše vozi do 300 km daleč, in to tako v Alpe kot v obmorske kraje s tipično mediteransko klimo. Tam čebele tudi prezimuje. Paše so zelo dobre zlasti na rododendrumu, kostanju, akaciji in travnikih, pa tudi na sončnicah, ogrščici, rožmarinu in sivki.

Ko je med pokrit, medene naklade kar na pasišču zamenja s praznimi in jih odpelje

Plastična mreža za pridobivanje propolisa.

domov na točenje. Postavi jih na paleto in jih doma z viličarjem brez težav potegne s tovornjaka in odpelje v točilnico. Po točenju jih nastavi drugim panjem.

Gospodu Deshorsu smo se po obisku zahvalili za izčrpno razlago in mu v spomin dali skromno darilo.

(Nadaljevanje prihodnjic)

SLOVENSKO ČEBELARSTVO V ŠTEVILKAH

MILAN RUNTAS

Leto je za nami, zato je čas, da se »preštejemo«. Kot lani vam tudi letos predstavljamo sliko naše čebelarske organizacije. Ker menimo, da mora vsaka hvala ali graja temeljiti na točnih podatkih, vam v nadaljevanju predstavljamo nekaj pomembnejših preglednic, ki kažejo letošnje stanje slovenskega čebelarstva.

Pričujoče podatke smo zbrali iz podatkov, ki so nam jih posredovala vodstva čebelarskih društev. Tudi po treh letih nam nekatera društva niso uspela zbrati zahtevanih podatkov, zato prikazano stanje ni

povsem realno. Tajnike oziroma blagajnike tistih društev, ki doslej še niso dopolnili seznamov članstva, zato prosimo, da to opravijo v spiskih za leto 1993.

V 210 čebelarskih družinah in društvih je včlanjenih 6322 čebelarjev (lani 6769), ki so plačali članarino za društvo in zvezo, ter 1750 čebelarjev (lani 3600), ki jih društva vodijo le evidenčno ali pa so plačali samo njihovo – društveno članarino. **Omenjeni čebelarji za nas niso člani.** Povprečna članarina oziroma naročnina (naročniki na Slovenskega čebelarja so šole, ustanove,

delovne organizacije in posamezniki, ki niso včlanjeni v nobeno čebelarstvo) je bila letos 626,00 tolarjev. To pomeni, da je večina članov in naročnikov plačala članarino/naročnino novembra in decembra 1991, ko je bila ta 520,- oziroma 650,- tolarjev, le manjše število pa pozneje, ko smo jo zaradi inflacije zvišali na 950,- in več tolarjev. Kljub nizki članarini (okoli 17 DEM) pa se je število članov in naročnikov zmanjšalo za 500 v primerjavi z letom prej. Velik del te številke pomenijo naročniki iz nekdanjih jugoslovanskih republik, saj se je plačilni promet s Hrvaško in BiH povsem ustavil.

Sicer pa je število članov in naročnikov začelo upadati po sezoni 1985/86, ko je začela svoj uničujoči pohod varoza, in se nadaljevalo v zadnjih štirih letih izrazite gospodarske recesije in zniževanja življenjske ravni. Tako smo imeli v letu 1986

približno 8600 članov in naročnikov, letos pa le še 6560. Najobčutnejše je število članov upadlo v letih 1989 – za 7 odstotkov – in 1990 – za 12 odstotkov. Leta 1991 se je število članov povečalo za 3 odstotke, leta 1992 pa vnovič upadlo za 7 odstotkov. Podatki kažejo, da povečanje članstva ni odvisno le od višine članarine, saj je bila začetna članarina za leto 1992 komaj 17 DEM, torej najnižja v vseh obravnavanih letih, ko je le-ta znašala okoli 30 DEM. Tudi primerjava višine članarine v naštetih letih pove, da smo jo vedno oblikovali glede na ceno treh do štirih kilogramov boljše vrste medu v prodaji na drobno.

Statistika nam kaže, da je zmanjševanje števila članov/naročnikov posledica postreženih ekonomskih gibanj in velikega padca kupne moči večine prebivalstva, saj menimo, da višina članarine (3 – 4 kg medu) ne more biti vzrok za upad članstva.

Slovenski čebelarji v številках

Predmet obravnave	Član ZČDS	Nečlan	Odstotek član/nečlan	Skupaj
Čebelarji	6332	1750	87,3/21,7	8072
Prevažalci čebel (PČ)	934	127	88,0/12,0	1061
Število pridobitnih panjev PČ	43800	2965	97,0/ 3,0	46765
Prevažalci s svojim vozilom	497	41	92,4/ 7,6	533
Število pridobitnih panjev PČ LV	32295	1404	95,8/ 4,2	33699
Čebelarji z AŽ panji	5101	1425	78,2/21,8	6526
Čebelarji z LR panji	144	23	86,2/13,8	167
Število vseh pridobitnih panjev	107445	14969	87,8/12,2	122414
Število vseh rezervnih panjev	16166	1800	90,0/10,0	17966
Število pridobitnih AŽ panjev	104827	14826	97,6/ 2,4	119653
Število pridobitnih LR panjev	2618	143	95,8/ 5,2	2761

Pojasnilo k tabeli

Ob primerjavi letošnjih statističnih podatkov z lanskimi ugotovimo, da je število čebelarjev za dobrih 2000 manjše (lani 10369, letos pa 8072). Razlika je nastala pri »čiščenju« dvojnih vpisov v računalnik, saj je bil posamezen čebelar vpisan dvakrat, in sicer v kraju, kjer čebelarji, in v kraju bivanja. Korekture članstva smo opravili na podlagi seznamov članstva za leto 1992, saj je veliko čebelarskih društev iz svojih seznamov črtalo precejšnje število čebelarjev, ki so jih pred tremi leti ob razdeljevanju

brezplačnih zdravil proti varozi vpisali v svoje sezname. Zaradi tega je nastala tudi razlika v številu pridobitnih panjev vseh čebelarjev.

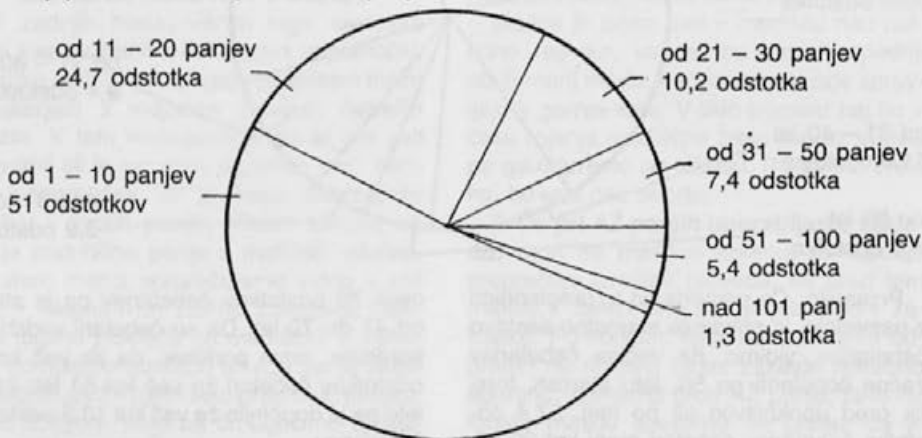
Kateri podatki torej držijo? Dvojno prikazovanje števila pridobitnih čebeljih družin pri posameznikih in društvih, kadar morajo kaj prispevati oziroma kaj dobiti, je toliko stara kot čebelarska organizacija, zato je v tej statistiki ne bomo razčiščevali.

Zanimivo je, da je od vseh čebelarjev le 13 odstotkov prevažalcev, na pasišča pa selijo kar 38,2 odstotka vseh čebeljih dru-

žin. Prevažalci imajo povprečno 3-krat več čebeljih družin (povprečno po 44), prevažalci s svojim prevoznim čebelnjakom pa celo 4-krat več (povprečno po 63), kot je siceršnje slovensko povprečje – le to je 15 čebeljih družin na čebelarja.

Razmerje med uporabniki AŽ in LR panjskega sistema je ne glede na manjše število enako kot lani, torej še kar naprej 79,4 odstotka slovenskih čebelarjev čebelari v AŽ panjih.

Čebelarji po številu čebeljih družin – panjev:

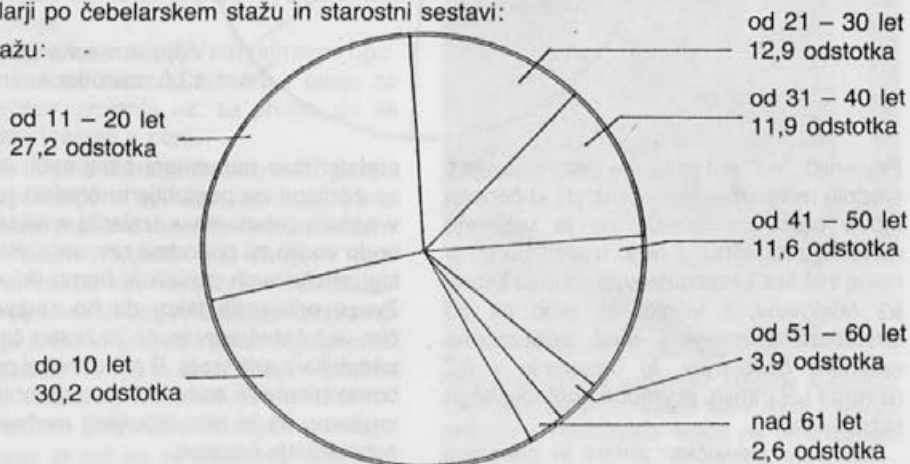

Pojasnilo: Z manj kot s 30 pridobitnimi čebeljimi družinami čebelari kar 86 odstotkov vseh obravnavanih čebelarjev. Ta podatek kaže, da jedro slovenskega čebelarstva sestavljajo majhna čebelarstva, ki so lastnikom bolj za sprostitev in popestritev življenja, kot pa omembe vredna ekonomska pomoč k družinskemu proračunu. Po tej večini se skoraj v celoti ravna tudi

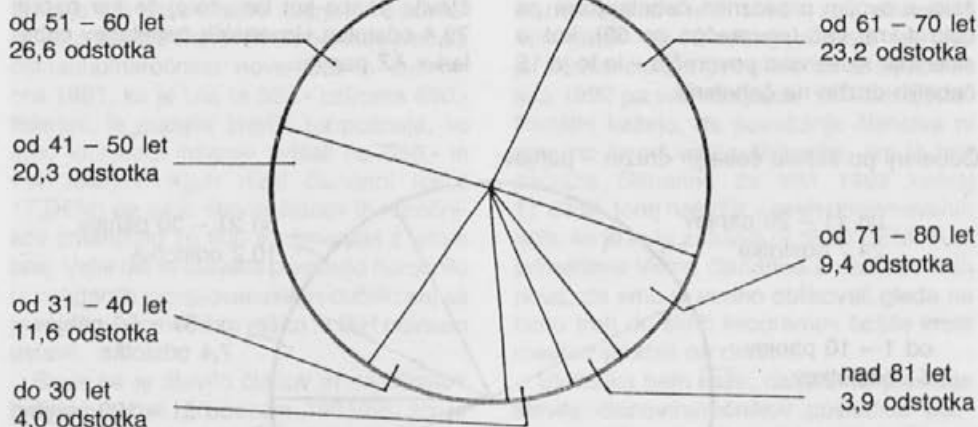
politika ZČDS. Srednje velikih čebelarstev, ki imajo od 31 do 100 pridobitnih čebeljih družin, je nekaj manj kot 13 odstotkov. Ta čebelarstva pa so že odvisna od ekonomičnosti pridelave, saj so stroški previsoki, da bi jih lahko uvrščali v kategorijo »konjičkov«. Več kot 200 pridobitnih čebeljih družin ima le 18 čebelarjev, ti pa se s čebelarstvom povečini ukvarjajo poklicno.

Čebelarji po čebelarškem stažu in starostni sestavi:

Po stažu:

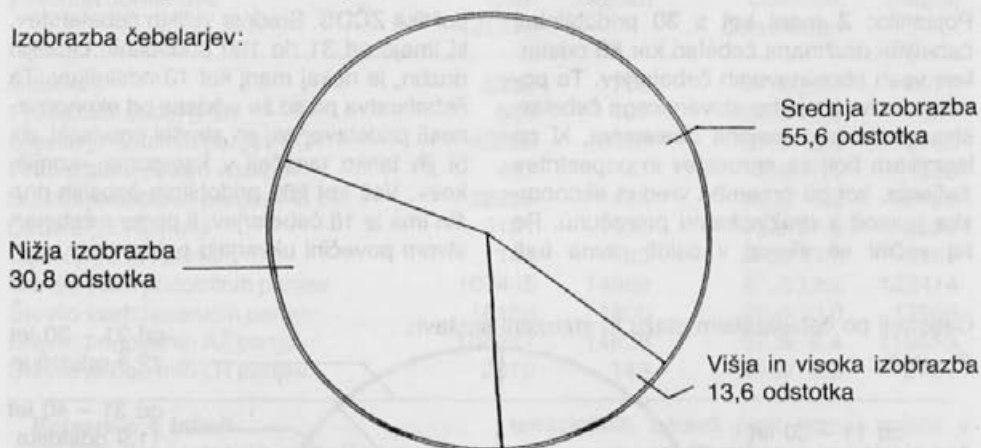
Po starosti:

Pojasnilo: Če primerjamo to preglednico z naslednjo, ki prikazuje starostno sestavo čebelarjev, vidimo, da večina čebelarjev začne čebelariti po 50. letu starosti, torej tik pred upokojitvijo ali po njej. 57,4 odstotka čebelarjev čebelari manj kot 20 let,

okoli 70 odstotkov čebelarjev pa je starih od 41 do 70 let. Da so čebelarji vzdržljive korenine, pove podatek, da jih več kot 6 odstotkov čebelari že več kot 51 let, 71-to leto pa je dopolnilo že več kot 13,3 odstotka čebelarjev.

Izobrazba čebelarjev:

Pojasnilo: Več kot polovica čebelarjev ima srednjo izobrazbo. Pri čebelarjih, ki čebelarijo v nakladnih panjih, pa je razmerje nekoliko drugačno: z nižjo izobrazbo jih je nekaj več kot 14 odstotkov, s srednjo skoraj 52 odstotkov, z visoko ali višjo pa 33 odstotkov. Primerjava med izobrazbeno strukturo čebelarjev, ki čebelarijo v AŽ oziroma LR panjih, je vredna poglobljenega razmisleka.

Namesto zaključka: zbrani in prikazani

podatki niso namenjeni sami sebi, ampak so podlaga za poglobljeno analizo razmer v našem čebelarstvu. Izsledki analize nam bodo vodilo za prihodnje ravnanje. Na podlagi analiziranih podatkov bomo delovanje Zveze prilagodili tako, da bo zadovoljnih čim več čebelarjev in da jih bomo čim več pridobili v svoje vrste. S prikazanimi podatki bomo utemeljili naše zahteve do oblastnih organov, da bi tako izboljšali možnosti za čebelarjenje nasploh.